

Отже, рівень безпеки інформаційного середовища та якість його функціонування безпосередньо впливають на суспільні процеси, що відбуваються в державі. Таким чином, розвиток суспільства та держави не можливий без вирішення питання інформаційно-психологічної безпеки, оскільки вплив на інформаційні ресурси держави є одним із чинників, що створюють загрози національній безпеці.

Література

1. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p>
2. Арістова І. В. Інформаційна безпека людини як споживача телекомунікаційних послуг: моногр. / І. В. Арістова, Д. В. Сулацький. – К. : Ред. журналу «Право України», 2013. – 184 с.
3. Про основи національної безпеки: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №39. – Ст. 351.
4. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – №12. – Ст. 102.
5. Кузьменко А. М. Особливості проблем законодавчого забезпечення інформаційної безпеки держави, суспільства і громадянина в умовах інформаційно-психологічного протистояння / А. М. Кузьменко // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 4. – С. 315-319.
6. Гавришак Л. Інформаційно-психологічна безпека особистості в сучасному світі / Л. Гавришак // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. – 2012. – №29. – С. 100-110

УДК 342.924 (043.2)

Гаджисєва Ш. Н., аспірантка,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя
Науковий керівник: Коломоєць Т. О., д.ю.н., професор

КОДИФІКАЦІЯ СЛУЖБОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК ВІТЧИЗНЯНОГО НОРМОТВОРЕННЯ

У вітчизняній галузевій правничій літературі можна знайти чимало пропозицій вчених-адміністративістів щодо доцільності розробки та прийняття кодифікованих актів, які б об'єднали певну сукупність (інколи інституціональну, інколи підгалузеву, інколи таку, яку не можна вважати в якості вищезазначених) адміністративно-правових норм. При цьому слід зазначити, що відповідні пропозиції відрізняються розмаїттям зовнішніх

форм подання, результативністю, ступенем обґрунтованості. На жаль, узагальнений аналіз наявної наукової, навчальної, публіцистичної галузевої фахової літератури свідчить про відсутність системного підходу до вирішення відповідного питання, різновекторність підходів вчених-адміністративістів до визначення предмету кодифікації (галузевої, підгалузевої, інституціональної тощо), відсутність чітких критеріїв для визначення перспективних інституціональних (або підгалузевих) кодифікованих актів, які можна було б вважати джерелами адміністративного права, інколи помилковим ототожненням інститутів різних галузей системи права України тощо. Все це у поєднанні із докорінними процесами перегляду вітчизняних адміністративно-правових доктринальних положень обумовлює наявність значної кількості різноманітних пропозицій щодо розробки та прийняття інституціональних, (підгалузевих) кодифікованих адміністративно-правових актів у процесі активізації вітчизняної кодифікаційної діяльності.

Так, наприклад, П. О. Баранчик, розглядаючи принципи адміністративного права України, формулює певні пропозиції і щодо їх нормативного закріплення, в тому числі й у кодифікованих актах, серед яких згадує чинні, а також ті, які, на його думку, варто розробити та прийняти. Серед останніх П. О. Баранчик пропонує прийняти Службовий кодекс України, який би об'єднав норми, що регулюють відносини публічної служби [1, с. 12]. При цьому вчений-адміністративіст робить акцент на тому, що «публічна служба як складова предмета адміністративного права зазнала істотної трансформації від інституту адміністративного права до його підгалузі» [1, с. 10], має місце «переростання інституту у підгалузь» [1, с. 12] й доцільною є підгалузєва кодифікація складових предмету адміністративного права, в тому числі і прийняття Службового кодексу України [1, с. 12]. Доцільність розробки і прийняття Службового кодексу, а точніше «Кодексу України про державну службу» (відповідно об'єднання норм, спрямованих на врегулювання лише відносин державної, а не публічної в цілому) обґрунтовує М. О. Германюк [2, с. 12]. Р. С. Мельник, досліджуючи систему адміністративного права України, аналізуючи трансформаційні процеси, пов'язані з її елементами, також стверджує про виокремлення «комплексного інституту або підгалузі адміністративного права – права публічної служби (службового права)» [3, с. 284] й доцільність об'єднання відповідних норм в єдиному кодифікованому акті, яким може бути Службовий кодекс України. Отже, знову має місце виділення нової підгалузі – службового права й пропозиція прийняти кодекс, зорієнтований на врегулювання відносин публічної, а не лише державної, служби в цілому. Службове право як підгалузь адміністративного права України виокремлюють Т. О. Коломоєць [4, с. 122],

та ін. Аналіз різноманітних наукових, навчальних, публіцистичних джерел з відповідного питання, а також чинного законодавства про публічну службу свідчить про те, що дійсно має місце істотне «розростання» раніше існуючого інституту адміністративного права, наповнення його комплексним змістом, розширення сфери регулюючого впливу, набуття ознак підгалузі права, а відповідно і законодавства, що, у свою чергу, створює передумови для підгалузевої кодифікації відповідних норм права. Підтримуючи позицію вчених-адміністративістів стосовно доцільності виокремлення в системі адміністративного права України, нової підгалузі права – службового права (права публічної служби), із переходом від зосередження уваги лише на державній службі до розгляду всіх різновидів публічної служби (діяльності на державних політичних посадах, професійній діяльності суддів, прокурорів, військовій службі, альтернативній (невійськовій) службі, дипломатичній службі, іншій державній службі, службі в органах місцевого самоврядування [4, с. 123]), із виокремленням її інституціонального та функціонального аспектів, та їх нормативним врегулюванням, варто об'єднати в єдиному кодифікованому акті всі вищезазначені підгалузеві норми адміністративного права. Отже, доцільною є підгалузева (щоб об'єднати всі норми відповідної підгалузі, а не лише інституту державної служби) кодифікація, розробка та прийняття кодифікованого акту, спрямованого на врегулювання відповідних відносин. Саме кодекс буде відігравати роль провідного підгалузевого джерела й усунуть те розмаїття та множинність нормативно-правових актів, які на сьогоднішній день регулюють відповідні відносини, які інколи навіть наповнені дещо суперечливим змістом, що негативно впливає на правозастосування у відповідній сфері відносин, гальмує розвиток публічної служби в Україні. Пропозиція розробки та прийняття кодифікованого акту, який би врегулював відповідні відносини, не є новою для вітчизняної адміністративно-правової науки.

Варто враховувати те, що це буде новаційний кодекс, оскільки у вітчизняному нормотворчому процесі у різні історичні періоди відповідний кодифікований акт ще не приймався, окрім того, специфіка сфери регулюючого впливу певним чином може вплинути і на його змістовне наповнення, а саме: цілком можливим є зосередження у ньому положень, зорієнтованих на врегулювання «загальних правил поведінки службовців», «етично-правових аспектів публічно-службових відносин» [5, с. 302], які у різні історичні періоди вченими-адміністративістами пропонувалося об'єднати в єдиному кодифікованому акті-Кодексі загальних правил поведінки службовців (Кодексі честі службовців), щоправда із прив'язкою лише щодо державної служби [5, с. 300-302]. Певні питання можуть виникнути щодо доцільності включення до Службового кодексу України

положень чинного антикорупційного законодавства України, беручи до уваги особливість суб'єктного складу відносин, на врегулювання яких воно спрямоване. Однак цілком можливим все ж таки є закріплення цих положень саме у цьому кодексі, враховуючи змістовне наповнення антикорупційного законодавства України. Отже, Службовий кодекс України у разі його прийняття цілком можливо вважати новаційним, підгалузевим джерелом адміністративного права України. Поки що про нього мова може йти в аспекті майбутнього підгалузевого джерела адміністративного права України.

Література

1. Баранчик П. О. Принципи адміністративного права: автореферат дис.. к.ю.н. / П. О. Баранчик. – Запоріжжя: ЗНУ, 2012 – 18 с.
2. Германюк М. О. Принципи державної служби: питання адміністративно-правової доктрини та право застосування: автореферат дис.. к.ю.н. / М. О. Германюк. – Запоріжжя : ЗНУ, 2012. – 12 с.
3. Мельник Р. С. Система адміністративного права України: монографія/ Р. С. Мельник. – Х. : вид. Харк. Нац. університет внут. справ, 2010. – 398 с.
4. Коломоець Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник/ Т. О. Коломоець. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 576 с.
5. Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія / Ю. П. Битяк. – Харків: Право, 2005. – 304 с.

УДК 342.841 (043.2)

Рябченко В. В., аспірант,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Гончарук С. Т., к.ю.н., професор

ПОСАДОВІ ОСОБИ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ПУБЛІЧНОГО ПРАВА ЯК СУБ'ЄКТИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Відповідно до підпункту «а» пункту 2 частини першої статті 4 Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» до суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення віднесено посадових осіб юридичних осіб публічного права [1].

Згідно дійсної доктрини цивільного права, юридичні особи, залежно від порядку їх утворення або інших підстав, зазначених у законах або інших правових актах, поділяються на юридичних осіб приватного та юридичних осіб публічного права.